

..

Fővárosi Ítéltábla

mint másodfokú bíróság

1.Mf.31.341/2020/8.

A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Bódis Ügyvédi Iroda (felperesi képviselő címe) által képviselt **felperes** (felperes címe) **felperesnek**, Hegedűsné dr. Pál Judit (alperesi képviselő címe) ügyvéd által képviselt **alperes** (alperes címe) **alperes** ellen munkabér iránt indított perében a Balassagyarmati Törvényszék 3.M.70.005/2020/20. számú ítélete ellen a felperes 21. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 50.000 (ötvenezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított ítéleti tényállás

[1] A felperes 2016. augusztus 1. napjától állt az alperes alkalmazásában határozatlan idejű munkaszerződéssel vagyoni munkakörben. A munkaszerződése szerint készenléti jellegű munkakörben, napi 11 órás napi teljes munkaidő alapul vételével, negyedéves munkaidőkeretben, egyenlőtlen, szükség szerint osztott munkaidőben

foglalkoztatták. A személyi alapbére 2019. március 1. napjától magában foglalta a munkaszüneti napon végzett munka pótlékát, a vasárnapi pótlékot, és az éjszakai munka pótlékát is. Munkaszerződése szerint túlmunka végzés esetén a túlmunkával azonos időtartamú szabadságra volt jogosult, melynek kiadását a munkáltató a munkavégzést követő hónap végéig biztosítja.

[2] A becsatolt jelenléti ívek szerint számfejtett munkabér a felperes folyószámlájára megfizetésre került, de a számfejtett munkabérén felül rendszeresen kapott „zsebbe” olyan juttatást, amellyel az alperes a túlmunkáját ismerte el.

[3] A felperes 2018. január hótól 2019. február hónapig terjedő időszakban rendkívüli munkavégzést teljesített, az arra járó bérpótlékot az alperes nem fizette meg, de a későbbiekben ennek eleget tett. A munkáltató 2019. március 1. napjával a felperes havi bruttó személyi alapbérét 208.000 forintban határozta meg, amely magában foglalta a bérpótlékot is.

[4] A felperes fő feladatai közé tartozott a be- és kiléptetés, a tűzjelző figyelése és az éjszakai járőrözés. Jellemzően 24 órás szolgálatot látott el, melyet 48 óra pihenőidő követett. Kivételt képzett ez alól a 2018. júniustól decemberig terjedő időszak, amely alatt kizárólag 12 órás napi munkaidőben végzett munkát. A lefolytatott bizonyítási eljárás során megállapítható volt, hogy a felperes 5:40-től 7:30-ig terjedő, valamint 13:30-tól 14.10-ig terjedő, illetve 22:15-től 22:30-ig terjedő időszakhoz kötötten látott el napi rendszerességgel ismétlődő rutinszerű feladatokat, valamint 24:00 órakor, 2:00 órakor és 4:00 órakor teljesített éjjeli járőrözést. A fennmaradó időben eshetőlegesen fordultak elő egyéb feladatok, például a levegőztető kompresszor be- és kikapcsolása, hóeltakarítás, tűzjelzés miatti riasztás. A felperes személyes előadása alapján a járőrözésre fordított idő alkalmanként 15 perctől 1 óráig terjedt. Ezen az időn túl az őrbódében tartózkodott, ahol az ott elhelyezett kamerák figyelése volt a feladata.

[5] A járművek és a személyek be- és kiléptetése során a felperesnek főként a biztonsági előírásoknak kellett érvényt szereznie, mint csomagellenőrzés, irodai kulcsok kiadása, behajtási engedélyek vizsgálata, kamionok érkezésének telefonon történő jelentése, vendégek bejelentése, kapu nyitása és zárása, kiviteli engedélyek megírása, távozási engedélyek gyűjtése. Az éjjeli járőrözésre a meghatározott időpontokban a berendezés hangjelzésekor kellett elindulnia. A tűzvédelmi napló kitöltése pedig abból állt, hogy naponta 4 óra körül - szükség szerint riasztásokkor - az időpont megjelölésével alá kellett írnia a napi rovatot. A felperes által végzett feladatok többségében rutinjellegűek voltak, melyek hatékony elvégzését csekkoló rendszer, számítógép, kamera és telefon segítette.

[6] **A felperes keresete, az alperes ellenkérelme**

[7] A felperes a keresetében elmaradt munkabér megfizetésére kérte kötelezni az alperest 2017. januártól, 2019. decemberig terjedő időszakra, valamint perköltség és kamat megfizetésére. Hivatkozásul előadta, hogy a munkáltató nem a munkaszerződésében foglaltak szerint foglalkoztatta, mivel 24 órában dolgozott, havonta átlagosan 240 órát, nem kapta meg az erre járó éjszakai pótlékot, túlóra pótlékot, a fizetése a minimálbért nem nagyon haladta meg. Pihenő helyiség nem volt, a munkát egy pici örbódében látta el, ahol a kamerák és a tűzjelzők folyamatos figyelmet igényeltek a gyalogos- és a teherforgalom mellett, ezen kívül járőrözési feladatot kellett végeznie.

[8] Álláspontja szerint a munkaköre nem felelt meg a készenléti jellegű munkakör feltételeinek, ezért a munkaszerződés napi 8 órát meghaladó időtartam kikötésére vonatkozó rendelkezése érvénytelen. A munkaidőn belül pihenésre nem volt módja, folyamatos figyelmet kellett tanúsítania. A végleges kereseti kérelmét 3.029.335 forintban tartotta fenn.

[9] Alperes az érdemi ellenkérelmében felperes keresetének az elutasítását, valamint perköltségben való marasztalását kérte. Előadta, hogy a felperes foglalkoztatásának megfelelően került megállapításra a munkabér, melynek kifizetése megtörtént.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[10] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét megalapozatlannak találta, ezért azt elutasította.

[11] Az elsőfokú bíróság hivatkozott a Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 91.§ a) pontjában foglaltakra, miszerint annak szövegezéséből következően nem az a döntő kritérium, hogy a munkavállalónak munkaideje egyharmadában pihenésre is lehetősége van, hanem az, hogy ebben az időszakban is rendelkezésre kell állnia, azaz olyan állapotban kell lennie, amelyben képes a munkáltatói utasítás befogadására és annak teljesítésére. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az egyenlőtlen munkaidő-beosztás figyelembevételével, a felperes által napközben ellátott, jellemzően rutinfeladatok, valamint a csekély számú éjszakai járőrözés időtartamán túl, a munkaidő fennmaradó részében rendszeresen volt olyan időszak, amely nem igényelt munkavégzést, melynek időtartama meghaladta a felperes beosztás szerinti napi munkaideje egyharmadát. A fentiek alapján nem alapos az a felperesi érvelés, mely szerint a felperes munkaköre azért nem tekinthető készenléti jellegűnek, mivel a munkaidőn belül nem volt módja pihenésre, és pihenő helyiség sem volt.

[12] Az elsőfokú bíróság jogi álláspontja szerint a felperes a rendes munkaidő legalább egyharmadában munkavégzés nélkül állt a munkáltató rendelkezésére és a munkavégzése az általánoshoz képest lényegesen alacsonyabb igénybevétellel járt. Ennek következtében a felperes munkabér iránti kereseti kérelme megalapozatlan volt.

[13] Az elsőfokú bíróság a jogalap hiányában elutasította az igazságügyi könyvszakértő kirendelésére vonatkozó felperesi indítványt, valamint mellőzte a tűzjelző ellenőrzési napló bekérésére vonatkozó bizonyítási indítványt.

Fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem

[14] Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben kérte, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg és kötelezze az alperest elmaradt munkabér, pótlékok jogcímén 3.029.335 forint, kamat és perköltség megfizetésére.

[15] A felperes az ítéltábla felülbírálati jogkörét a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 369.§ (3) bekezdés a), c), d) pontjára, illetve a 371.§ c) pontjára alapította. Megítélése szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítás eredményét, a tényállást tévesen, okszerűtlenül, iratellenesen állapította meg.

[16] Hivatkozott arra, hogy az elsőfokú ítélet sérti az Mt. 92.§ (1) bekezdését, mert az alperes a felperest napi 8 órás munkaidőt meghaladó mértékben foglalkoztatta.

[17] Továbbra is fenntartotta azon állítását, miszerint a munkaköre nem minősült készenléti jellegűnek, hiszen pihenésre a munkaidőn belül nem volt módja, folyamatosan figyelmet kellett tanúsítania a munkavégzése során. A felperes előadta, hogy egyidejűleg 40 kamera felvételét kellett nyomon követnie, mely előadást az alperes nem vitatott. Valamint az alperes megkövetelte a folyamatos koncentrációt a munkavégzés során.

[18] Mivel az általa ténylegesen teljesített munkavégzés a háromhónapos munkaidőkerethez képest rendszeresen meghaladta a napi 8 órával számított törvényes munkaidőt, így 50% pótlék jár a részére. Ezzel összefüggésben az alperes a vasárnapi pótlék és az éjszakai pótlék mértékét is alacsonyabb összegben határozta meg a törvényben előírt mértékhez képest.

[19] A felperes a fellebbezésében hivatkozott a Kúria egy eseti döntésére, melyben kifejtésre került, hogy a fegyveres szolgálatot teljesítő biztonsági őr foglalkoztatása nem minősülhet készenléti jellegűnek, mert folyamatos koncentrációt kell fenntartania. Álláspontja szerint az adott esetben nem a fegyverviselésén, hanem a koncentráció folyamatos fenntartásán, annak megkövetelésén volt a hangsúly. A fegyveres biztonsági őrök túlnyomó többségének egész életében nem fordul elő olyan helyzet, hogy a fegyverüket elő kelljen venniük, a legnagyobb koncentrációt az követeli meg tőlük, hogy ne hagyják el a fegyverüket.

[20] Előadta, hogy az elsőfokú bíróság helytelen következtetést vont le akkor, amikor a munkavégzése kapcsán az általánoshoz képest alacsonyabb igénybevétel fennállását állapította meg.

[21] Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte, annak helyes indokai alapján, valamint a felperes kötelezését másodfokú perköltség megfizetésére.

[22] Fenntartotta azon álláspontját, hogy téves azon felperesi hivatkozás, mely szerint az általa végzett munka nem minősül készenléti jellegűnek. A felperes készenléti jellegű munkakör létesítésére kötött munkaszerződést az alperessel, annak tudatában, hogy a munkaideje meghaladja a napi 8 órát. A csatolt bizonyítékok alapján megállapítható, hogy a felperes által ellátott feladatok napközben jellemzően rutin jellegűek voltak, éjszaka pedig csekély időtartamú járőrözést végzett. A felperesnek nem kellett folyamatosan munkát végeznie.

[23] Hivatkozott továbbá arra, hogy a Salgótarjáni Járási Hivatal 2019. februárban – a felperes bejelentése alapján – munkaügyi ellenőrzést folytatott le az alperesnél, melynek során a felperes részére rendkívüli munkavégzést és erre járó bérpótlékot állapított meg. A kormányhivatal által lefolytatott hatósági munkaügyi ellenőrzés során nem került sor annak megállapítására, hogy a felperes által ellátott munkakör ne lenne készenléti jellegű.

[24] A felperes által hivatkozott kúriai döntéssel kapcsolatban előadta, hogy a két ügy között jelentős különbségek vannak. A munkakörök között nem lehet párhuzamot vonni, mivel jelen ügyben nem fegyveres szolgálatot teljesítő biztonsági őrről van szó, fegyveres szolgálatot munkaviszonya keretében a felperes soha nem látott el, így megalapozatlan ezen fellebbezési hivatkozás.

[25] Az alperes álláspontja szerint a lefolytatott bizonyítási eljárás során nem volt megállapítható, hogy a felperes munkaköre ne lenne készenléti jellegű, mivel az általa ellátott munkaköri feladat az általánoshoz képest lényegesen alacsonyabb igénybevétellel jár és a munkaidő több, mint egyharmad részében a feladat ellátása munkavégzést nem igényelt.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[26] A fellebbezés megalapozatlan.

[27] A Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 370.§ (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét – a (2)-(4) bekezdésben foglalt eltéréssel – az erre irányuló fellebbezési kérelemre, csatlakozó fellebbezésre, ellenkérelemre, azok korlátai között gyakorolja. Ilyen korlátnak minősülnek a 371.§ (1) bekezdés a)-d) pontjában megjelölt tartalmi körülmények körében előadottak.

[28] A fellebbezés elbírálásakor alkalmazandó 2021. január 1-jétől módosult Pp. 371.§ (1) bekezdés a), d) pontjai szerint a fellebbezésben – a beadványra vonatkozó alaki kellékek mellett – fel kell tüntetni a fellebbezéssel támadott ítélet számát, valamint az ítéletnek a fellebbezéssel támadott rendelkezését vagy részét és azt az anyagi, illetve eljárási jogszabálysértést, amelyre a fellebbező a fellebbezését alapítja, kivéve, ha a felülbírálati jogkör gyakorlásának nem feltétele a jogszabálysértés.

[29] A másodfokú bíróság felülbírálati jogkörének korlátait a fél által megjelölt jogszabálysértések szabják meg (BDT.2019.4084.). A felperes a fellebbezés kiegészítésében a Pp. 279.§ (1) bekezdésének megsértésére hivatkozott, miszerint a felek a nyilatkozatainak a rendelkezésre álló bizonyítékoknak az összevetéséből a bíróság okszerűtlen következtetésre jutott.

[30] A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást megállapította, a felek által indítványozott bizonyítási eljárást lefolytatta, és érdemben helytálló döntést hozott.

[31] A másodfokú bíróság azonban az elsőfokú ítélet indokolását az alábbiak szerint egészíti ki.

[32] A felperes az elsőfokú eljárás során a kereseti kérelmét arra alapozta, hogy a munkaköre nem készenléti jellegű volt, figyelemmel arra, hogy az alperes megkövetelte a folyamatos koncentrációt.

[33] Az Mt. 91.§ a)-b) pontja alapján készenléti jellegű a munkakör, ha a munkavállaló a feladatainak jellege miatt – hosszabb időszak alapulvételével – a rendes munkaidő legalább egyharmadában munkavégzés nélkül áll a munkáltató rendelkezésére vagy a munkavégzés, különösen a munkakör sajátosságára, a munkavégzés feltételeire tekintettel – a munkavállaló számára az általánoshoz képest lényegesen alacsonyabb igénybevétellel jár.

[34] A felek becsatolták a köztük létrejött munkaszerződést, mely szerint készenléti jellegű munkakör betöltésére kötöttek jogviszonyt.

[35] A Nógrád Megyei Kormányhivatal Salgótarjáni Járási Hivatala 2019. februárjában munkaügyi ellenőrzést folytatott le az alperesnél a 2018. január és 2019. február közötti időszakra vonatkozóan, melynek során a vizsgált időszakra a felperes részére rendkívüli munkavégzést és erre bérpótlékot állapított meg. A munkáltató ezen összeget az eljárás jogerős lezárta előtt megfizette a felperes részére. A Kormányhivatal által lefolytatott hatósági munkaügyi ellenőrzés során azonban nem került sor annak megállapítására, hogy a felperes által ellátott munkakör ne lenne készenléti jellegű.

[36] Téves a felperesnek a fellebbezésben rögzített azon hivatkozása, miszerint az alperes az elsőfokú eljárás során nem vitatta volna, hogy a felperesnek milyen körülmények között kellett munkát végeznie. A munkáltató végig folyamatosan vitatta azt a felperesi állítást, miszerint a munkakör nem készenléti jellegű volt. A munkáltató az elsőfokú eljárás során arra is hivatkozott, hogy ezen tényállítás bizonyítása a felperes kötelezettsége.

[37] A Pp. 237.§ (1) bekezdése kimondja, ha a fél perfelvételi nyilatkozata hiányos, nem kellően részletezett, vagy ellentmondó a bíróság közrehat abban, hogy a fél a perfelvételi nyilatkozatát teljeskörűen előadja, annak hibáit kijavíthassa. A (2) bekezdés szerint, ha a perfelvételi nyilatkozat nem terjed ki valamely lényeges tény vonatkozásában a bizonyításra, vagy a felek között vita van abban, hogy valamely tény bizonyítása melyik felet terheli, a bíróság az (1) bekezdésben foglaltakon túl tájékoztatja a feleket a bizonyíték rendelkezésre bocsátása, illetve a bizonyítás indítványozása elmulasztása, valamint a bizonyíték esetleges sikertelenségének következményeiről is.

[38] Az (5) bekezdés szerint a bíróság a felek kérelmének és jogállításának korlátain belül gyakorolja az anyagi pervezetést, amelyet a felek perbeli cselekményeik megtételekor szabadon felhasználhatnak.

[39] A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az irányadó jogszabályok megfelelő alkalmazásával tájékoztatta a feleket a bizonyítási kötelezettségről, mely szerint a felperest terhelte a perben annak bizonyítása, hogy a munkaköre nem készenléti jellegű munkakör. A bizonyítási kötelezettség körében a felek között vita nem volt.

[40] A felperes a lefolytatott bizonyítási eljárás során a saját tényelődására hivatkozott, valamint okirati bizonyítékok kerültek becsatolásra, de további bizonyítási indítványt nem terjesztett elő a kereseti kérelme jogalapjának vonatkozásában. Kizárólag az összecszerűség tekintetében kérte szakértő kirendelését.

[41] Az elsőfokú eljárás során becsatolt okiratok, a felek által előadott tényállás, illetve jogállítás alapján megállapítható volt, hogy a felperes munkaköre készenléti jellegű munkakör volt. A becsatolt okirati bizonyítékok alapján nem lehetett arra következtetni, hogy a felperes a közfelfogásnak megfelelő általános munkatehernek megfelelő fizikai vagy szellemi igénybevétellel járó feladatokat látott el. A felperes esetében az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy az az általánoshoz képest alacsonyabb igénybevétel fennállását követelte meg az adott munkakör. A lefolytatott bizonyítási eljárás során a felperes nem bizonyította azon állítását, miszerint a munkaköre nem volt készenléti jellegű, a munkakör egyharmadában nem volt lehetősége pihenésre, illetve, hogy az az általánossal megegyező igénybevétellel járt a munka elvégzése. A felperesnek lehetősége lett volna a polgári peres eljárásban meghatározott bizonyítási eszközöket igénybe venni, az állítását bizonyíthatta volna tanúkkal, vagy akár szakértő kirendelését is kérhette volna, melyet azonban nem tett meg.

[42] A Kúria több határozatában megállapította, hogy az általánoshoz képest lényegesen alacsonyabb igénybevétel nem szakkérdés, az a konkrét munkakörre vonatkozó munkakörülmények feltárása során keletkezett bizonyítékok mérlegelésével általában eldönthető. Az igénybevétel lényegesen alacsonyabb szintje mellett minősíthető a munkakör készenléti jellegűnek (EBH.2019.M.30.; Kfv.VII.37.286/2020/7.). A Kúria egy másik eseti döntésében kimondta, hogy az Mt. 91.§ b) pontja értelmezéséhez az Mt. nem tartalmaz magyarázatot, ezért annak megítélése, hogy mi minősül az általánoshoz képest lényegesen alacsonyabb igénybevételnek általában bírói mérlegelés körébe tartozik.

[43] A fentiek alapján a másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú ítélet nem sérti a Pp. 279.§ (1) bekezdését, figyelemmel arra, hogy az elsőfokú bíróság a felek nyilatkozatainak, és a rendelkezésre álló bizonyítékoknak az összevetéséből okszerű következtetésre jutott.

[44] A másodfokú bíróság rámutat arra, hogy a felperes megalapozatlanul hivatkozott a Kúria EBH.2019.M.30.számú eseti döntésére, figyelemmel arra, hogy az abban megjelölt tényállás eltérő a jelen tényállástól. A jelen ügy felperese nem fegyveres szolgálatot teljesítő biztonsági őr, amely munkakör megalapozná a fokozott pszichés terhelést. A hivatkozott eseti döntésben jelentős volt a közlekedésben töltött idő mértéke a munkaidő alatt, ami szintén fokozott mentális terhelést jelent. A kúriai döntésben továbbá a kormányhivatal által lefolytatott munkaügyi ellenőrzés során megállapításra került, hogy a munkakör nem minősül készenléti jellegű munkakörnek. A felperes álláspontja téves annak vonatkozásában, hogy ugyanolyan folyamatos koncentrációt kellett volna fenntartania, mint a hivatkozott eseti döntésben szolgálatot teljesítő fegyveres biztonsági őr.

[45] A fentiekkel tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Záró rész

[46] A sikertelenül fellebbező felperes a Pp. 364.§-a folytán alkalmazandó Pp. 83.§ (2) bekezdése alapján köteles másodfokú perköltség megfizetésére, melynek összegét az alperes által csatolt költségjegyzék alapulvételével határozta meg, figyelemmel az ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2.§ (1) bekezdésére. A másodfokú perköltség összegét a bíróság a 2.§ (2) bekezdése alapján mérsékelte, figyelemmel arra, hogy a bíróság az ügyet tárgyaláson kívül bírálta el, a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységre, valamint arra, hogy egyszerűen elbírálható ügyről volt szó.

[47] A felperes munkavállaló költségkedvezményre jogosult, így a perben felmerült fellebbezési illetéket a munkavállalói költségkedvezményről szóló 73/2009. (XII.22.) IRM, valamint a Pp. 525. § (1) bekezdése és a Pp. 102.§ (6) bekezdése alapján az állam viseli.

[48] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Pp. 365.§-a zárja ki.

[49] A bíróság a fellebbezést a Pp. 376.§-a alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2021. március 18.

.